

Høringsnotat om udkast til ændring af bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Udkast til ny bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. blev sendt i offentlig høring den 20. juni 2016 med frist for at afgive høringssvar den 10. august 2016. Bekendtgørelsesudkastet skal erstatte bekendtgørelse nr. 1318 af 26. november 2015 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. samt bekendtgørelse nr. 1428 af 13. december 2006 om pelsdyrfarme mv.

Miljøstyrelsen har i alt modtaget ni høringssvar.

Følgende høringssparter har fremsendt bemærkninger til bekendtgørelsesudkastet: Thisted Kommune, Ikast-Brande Kommune, Lemvig Kommune, Kommunernes Landsforening (KL), Foreningen for generamte naboer til minkfarme (GN), Danmarks Jægerforbund, Dansk Pelsdyravlerforening, Bæredygtigt Landbrug (BL) og Landbrug & Fødevarer (L&F).

Høringssvarene har især berørt følgende punkter:

- 1) Indarbejdelse af pelsdyrbekendtgørelsen i husdyrgødningsbekendtgørelsen
 - 1.1 Afstandskrav og lugt
 - 1.2 Rengøring, rensning og intervaller for fjernelse af gødning og halm
 - 1.3 Beplantning omkring minkhaller og områder udlagt til minkproduktion
 - 1.4 Spildevand og dræn mellem haller
 - 1.5 Håndtering af minkgødning
 - 1.6 Tilsynsinterval og sanktioner
 - 1.7 Fluer
 - 1.8 Erstatning
 - 1.9 Overgangsbestemmelser
 - 1.10 Diverse
- 2) Regler for udbringning af husdyrgødning
 - 2.1 Genindførelse af bestemmelse om lukkeperioden for udbringning af fast husdyrgødning
 - 2.2 Ensartet fordeling af gødning
 - 2.3 Krav om nedbringning af husdyrgødning inden 6 timer
- 3) Bundfald i gylletank
- 4) Definition af vandforsyningsanlæg

- 5) Øvrige forhold i husdyrgødningsbekendtgørelsen
 - 5.1 Klare regler for opbevaring af ensilage
 - 5.2 Reglerne for udbringning af kartoffelsaft
 - 5.3 Ændring af tyrekalve til slagtekalve
 - 5.4 Danmarks Jægerforbund om vildt og bi-venlige tiltag
 - 5.5 Mulighed for at dispensere for krav om gyllebarriere

I det følgende gennemgås de væsentligste bemærkninger til de ovennævnte punkter. Miljøstyrelsens kommentarer til høringssvarerne er anført i kursiv. Det bemærkes, at Miljøstyrelsen udover de ændringer, som høringen har givet anledning til, har gennemført ændringer af korrekturmæssig karakter. I forbindelse med kommende ændringer af husdyrgødningsbekendtgørelsen som led i gennemførelsen af ny husdyrregulering står Miljøstyrelsen til rådighed ift. redegørelse for bl.a. gennemførelsen af EU-direktiver i bekendtgørelsen.

Høringssvarene er gengivet i hovedtræk. Ønskes der mere detaljerede oplysninger om høringssvarenes indhold, henvises der til høringssvarene som er vedlagt.

1) Indarbejdelse af pelsdyrbekendtgørelsen i husdyrgødningsbekendtgørelsen

Generelt er der tilfredshed med at reglerne for hold af pelsdyr samles et sted, ligesom der generelt er tilfredshed med præcisering af reglerne om pelsdyr, herunder i forhold til håndhævelsesbestemmelserne.

1.1 Afstandskrav og lugt

Dansk Pelsdyravlerforening foreslår med støtte fra **L&F**, en harmonisering af de faste afstandskrav, så disse bliver ligesom for andre husdyrbrug. **Dansk Pelsdyravlerforening** finder, at der ikke er fagligt grundlag for at opretholde længere, faste afstandskrav for pelsdyrfarme end for andre husdyrbrug. Det anføres, at efter indførelse af fagligt velfunderede lugtgenekriterier og opdateret lugtspredningsmodel, bør det ligesom for andre husdyrbrug være de beregnede afstande, der gælder. De faste afstandskrav på mellem 100 og 300 meter til naboer og byzone m.v. bør derfor ændres til 50 meter til naboer og byzone m.v. som for andre husdyrbrug.

L&F har desuden henvist til, at henvisningen til § 51, stk. 2, i § 6, stk. 1, nr. 7, er overflødig.

GN foreslår øgede afstandskrav på baggrund af rapporter om naboklager. **GN** foreslår faste afstandskrav på minimum 500 meter til naboer, stigende ved flere end 5.000 modermink. Desuden fremfører **GN**, at geneafstanden bør måles fra kanten af minkfarmen, ikke fra lugtcentrum. **GN** foreslår desuden, at dispensationsmuligheden i § 5, stk. 4, som omhandler afstandskrav fra lokalplanlagte områder til pelsdyr til byzone, sommerhusområde og lokalplanlagte områder i landzone til boligformål m.m. slettes eller præciseres, så 3 pelsdyrfarme med en indbyrdes afstand på 300 meter defineres som "pelsdyrområde". **GN** foreslår endvidere dispensationsmuligheden i § 5, stk. 5 præciseret, så "gener for omgivelserne" ændres til, at "nabobeboelserne ikke generes af lugt og fluer".

KL foreslår, at grænsen i § 5, stk. 1, for antallet af årstæver ændres fra 10.000 til 7.250. Herunder fordi det faktiske tal 7.250 årstæver efter seneste gældende omregningsfaktor i husdyrgødningsbekendtgørelsens svarer til 250 DE. Det anføres i den forbindelse, at det samlede antal dyr pr. årstæve er væsentligt større nu end i 1985, da grænsen på 10.000 tæver blev fastsat, og at en farm med 10.000 årstæver har mange dyr i sommerhalvåret.

Miljøstyrelsens bemærkninger

*I forhold til **Dansk Pelsdyravlerforenings** forslag om at lempe eller ophæve de faste afstandskrav og **GN's** forslag om at skærpe de faste afstandskrav kan det oplyses, at der de seneste år har været arbejdet på en opdatering af*

miljøreguleringen af pelsdyrfarme, navnlig pga. lugt- og fluegener i forhold til naboer. I den forbindelse har der været taget udgangspunkt i, i videst muligt omfang, at sikre en ligebehandling af pelsdyrfarme i forhold til lugtgenæafstande til husdyrbrug med andre typer dyrehold.

Der er pr. 1. juli 2016 taget ny faglig viden om, hvor meget pelsdyr lugter og om, hvordan lugten fra pelsdyrfarme spredes, i brug. Den nye faglige viden har ført til opdatering af beregningsmodulet i husdyrgodkendelse.dk og konsekvensen er, at der generelt er sket en skærpelse af lugtgenæafstandene for pelsdyrfarme.

Ved udvidelse eller etablering af pelsdyrfarme skal de nye lugtspredningsmodeller bruges ved udregning af genæafstanden. Udregning af genæafstanden foretages ligesom for andre husdyrbrug fra et konstrueret lugtcentrum på det enkelte staldanlæg, så beregningen foretages ud fra oplysninger om, hvor mange dyr der går i hvilke staldafsnit. De nye genæafstande vil med tiden - efterhånden som minkfarme ønsker at udvide eller ændre produktionen - bevirke, at udvidelser kun kan ske i sikker afstand fra naboer og beboelsesområder.

Det bemærkes i den forbindelse, at der for andre husdyrbrug eksisterer et forsigtighedsprincip, der betyder at lugtgenæberegningen foretages ved hjælp af to forskellige modeller. Forsigtighedsprincippet følger af lovforarbejderne til husdyrgodkendelsesloven (lovforslag nr. L 55 af 26. oktober 2006). Det fremgår således af lovforslagets bemærkninger, at hensigten i forhold til lugt netop var at fastsætte skærpede krav til, hvor store afstandskravene skulle være til omboende med henblik på at reducere lugtgenerne, og at dette skulle mindske risikoen for fremtidige lugtgener for omboende. Det fremgår desuden af lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 4.7 om lugt, at der ved fastsættelse af beskyttelsesniveauet for lugt skal undgås lempelser i forhold til nuværende praksis, hvorfor der som hovedregel skal beregnes lugtgenæafstand efter både FMK-modellen og den nye lugtmodel. Imidlertid har FMK-modellen hverken oprindeligt eller den dag i dag fundet anvendelse ved beregning af lugtgenæafstand fra dyrehold af mink. Af lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 4.1.1, fremgår det desuden, at de faste afstandskrav for pelsdyr ville blive opretholdt, ligesom det under de specielle bemærkninger til § 6, stk. 2 udtrykkeligt nævnes, at pelsdyr reguleres efter andre og skærpede afstandskrav til omboende, hvilket forudsættes videreført fremadrettet.

Det gældende beskyttelsesniveau for lugt fra pelsdyrfarme følger således med de faste skærpede afstandskrav for pelsdyr og lugtberegningen, hvad der med vedtagelsen af husdyrgodkendelsesloven blev fastlagt som minimumbeskyttelsen.

Endvidere kan de længere, faste afstandskrav for minkfarme i forhold til andre husdyrbrug ikke anses for udelukkende begrundet med beskyttelsesniveauet i forhold til lugt. Der er generelt set flere fluegener forbundet med minkfarme end fra andre staldanlæg, og omfanget af fluegener forventes ikke at være direkte afhængigt af størrelsen af den enkelte farm. De større fluegener begrunder dermed også opretholdelsen af længere, faste afstande for minkfarme end for andre husdyrbrug.

På den baggrund videreføres de gældende, faste afstandskrav for minkhaller m.v. efter pelsdyrbekendtgørelsens § 3, stk. 2, til husdyrgødningsbekendtgørelsens § 5, stk. 1.

I forhold til GN's forslag om at ophæve eller ændre adgangen til dispensation fra afstandskrav til områder, der er lokalplanlagt til pelsdyrproduktion efter § 5, stk. 4, bemærker Miljøstyrelsen, at husdyrgødningsbekendtgørelsens § 5, stk. 4, viderefører pelsdyrbekendtgørelsens tilsvarende regel. Bestemmelsen betyder, at kommunalbestyrelsen ved områder der ved lokalplan er udlagt til pelsdyrområder, kan dispensere fra afstandskravene til eksisterende og udlagte byzone og sommerhusområder samt områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv, rekreative formål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner eller lignende, når

særlige grunde taler herfor. Baggrunden for denne bestemmelse er, at det må forventes, at der i forbindelse med vedtagelsen af de omhandlede lokalplaner er taget hensyn til mulige gener som følge af kortere afstande. Det bemærkes, at der efter denne bestemmelse ikke kan dispenseres for afstandskravene til nabobeboelse.

Til **GN's** forslag om præcisering af dispensationsmulighederne for afstandskrav efter § 5, stk. 5, bemærker Miljøstyrelsen, at formuleringen af bestemmelsen, allerede varetager hensynet til naboerne. **GN's** bemærkninger herom vil dog blive iagttaget i arbejdet med vejledningen til bekendtgørelsen.

I forhold til **KL's** forslag om at ændre 10.000 til 7.250 årstæver som grænseværdi i § 5, stk. 1, bemærker Miljøstyrelsen, at dette ville skærpe de faste afstandskrav. Med bekendtgørelsen er det alene hensigten at videreføre det eksisterende faste afstandskrav og beskyttelsesniveau.

Bemærkningerne vedrørende afstandskrav giver således ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen, bortset fra, at henvisningen i § 6, stk. 1, nr. 7, til § 51, stk. 2, udgår på baggrund af **L&F's** forslag herom og som konsekvens af ændringerne af overgangsreglerne i §§ 51-52 (jf. nærmere nedenfor).

1.2 Rengøring, rensning og intervaller for fjernelse af gødning og halm

Både **KL** og **GN** foreslår at hyppigheden for at fjerne minkgødning i bure og hvalpenet reduceres fra 4 til 3 uger i hvalpesæsonen.

KL savner en præcisering af begreberne "rensning" og "rengøring". Som det står nu, mener **KL**, at kravet kan opfyldes, uden at formålet med kravet opfyldes.

GN foreslår, at halmen under burene skiftes hver 3. uge i stedet for, som foreslået, hver 4. uge, og at der skal udlægges frisk halm under burene efterfølgende. Endvidere, at det præciseres, at halmen skal skiftes, hvis den er våd, uanset om det er udenfor de faste intervaller for at fjerne halm.

GN ønsker en særskilt formulering, der specifikt forbyder at anvende fast eller flydende husdyrgødning eller restvand fra vaskepladsen til rengøring af gødningsrender eller øvrig rengøring.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Indførelse af en pligt til at sørge for, at der ikke er gødning ældre end 4 uger på hvalpenet og i burene er en præcisering af kravene til rensning og rengøring for at imødegå fluegener. I de 6 første uger af hvalpenes liv er de følsomme over for forstyrrelser. Miljøstyrelsen har på baggrund af udtalelser fra forskere bag de nye flueretningslinjer og viden om hvalpenes udvikling sat kravet til 4 uger. Den lille stueflues cyklus varierer, og sikres det, at gødningen aldrig er mere end 4 uger gammel, vil langt de fleste fluer ikke kunne nå at udvikle sig samtidig med, at hvalpene når at få en størrelse, hvor de er mere robuste overfor forstyrrelser. Bestemmelsen giver dermed adgang til individuelle løsninger på den enkelte pelsdyrfarm under hensyntagen til dyrevelfærd for avlstæver og hvalpe.

Forskellen mellem rensning og rengøring defineres nærmere i vejledningen. Meningen er, at en rensning er en grundig fjernelse af alle gødningsrester og skidt, mens den årlige rengøring kan være en højtryksspuling eller på anden måde rengøring af burene og hallerne.

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at der ikke er behov for forbud mod specifikke rengøringsmetoder. En decideret rengøring af minkbure og -haller skal udføres, så resultatet bliver rene bure og haller. Det er op til tilsynsmyndigheden at føre tilsyn hermed. Det skal bemærkes, at der i nogle gødningsrendesystemer bruges bagskyld til at tømme gødningsrenderne. Der er her ikke tale om rengøring, men en teknik, hvor den tynde del af gyllen føres tilbage til gødningsrenderne og bruges til at få al minkgødningen ud af renderne og over i gyllebeholderen.

Bemærkningerne giver således ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.

1.3 Beplantning omkring minkhaller og områder udlagt til minkproduktion

KL fremhæver, at hvis der skal udarbejdes beplantningsplan for alle pelsdyrfarme, vil det koste mange ressourcer, både i kommunerne og hos erhvervet. **KL** mener ikke, at der kan skelnes mellem åbne og lukkede haller, da de lukkede haller har perforerede sider og derfor også er åbne. De hidtidigt gældende krav om hegn bør opretholdes med dispensationsmulighed til andre typer hegn eller intet hegn.

GN mener, at muligheden for at etablere en anden læ-givende beplantning, efter en godkendt plan, bør strammes op, så det sikres, at der ikke bliver mulighed for at etablere en mindre/ringere beplantning mod naboen. **GN** fremhæver desuden, at beplantningen tjener både visuelle, lugtreducerende og flueafskærmende hensyn – og det må ikke blive ringere, derfor bør dette præciseres. **GN** nævner de samme bekymringer vedr. beplantning om områder, der er lokalplanlagt til pelsdyrproduktion.

L&F mener ikke, der skal indføres krav om beplantningsplan for allerede lovlige pelsdyrhaller med lovlig beplantning. **L&F** fremfører, at det eksisterende krav kan fortsætte, og hvis der er ønsker til særlige beplantningskrav, bør disse fremgå af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen frem for af husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Det er ikke hensigten, at der skal udarbejdes beplantningsplan for alle eksisterende pelsdyrfarme. Formålet med den nye regel er, at det hidtidige krav om et læhegn af mindst 3 rækker træer skal gøres mere fleksibelt, fordi der vil være forskel på, hvad der giver den bedste visuelle afskærmning. Den ændrede bestemmelse har til formål både at skabe mulighed for at kræve en mere hensigtsmæssig beplantning og at give mulighed for at undlade beplantning, hvis farmen f.eks. i forvejen er afskærmet af en vildtremise, en skov eller andre landskabslementer.

Skelnen mellem åbne og lukkede haller, således at der i bekendtgørelsesudkastet kun kræves beplantning om åbne haller, er begrundet i, at de lukkede haller afskærmer på samme måde som andre landbrugsbygninger, hvor der kun kræves beplantning, hvis kommunen i forbindelse med en miljøgodkendelse, finder det nødvendigt af landskabshensyn. Dermed harmoniseres reglerne for de lukkede haller med andre lukkede anlæg til husdyrproduktion.

Formålet med bestemmelsen i den eksisterende pelsdyrbekendtgørelse har været at skærme for indsynet til de åbne minkhaller, der har en meget anderledes udformning end andre landbrugsbygninger i det åbne land. Der er ikke videnskabeligt grundlag for at antage, at et læhegn i tre rækker reducerer lugt- eller fluegener.

På baggrund af høringssvarene vil det i bekendtgørelsen blive præciseret, at det alene gælder ved etablering, udvidelse eller ændring af en farm samt ved fysisk lovliggørelse af en eksisterende farm, der ikke opfylder det hidtidigt gældende krav i pelsdyrbekendtgørelsens § 6 om et læhegn af mindst 3 rækker træer, at der skal udarbejdes en beplantningsplan.

1.4 Spildevand og dræn mellem haller

GN mener, at ”bunde i minkhaller” skal indføres som et krav (§ 37, stk.2) og nævner § 22 som en præcisering af, fra hvilke systemer, afløb skal føres gennem tætte rør. **GN** mener desuden, at det bør præciseres, at fast bund i minkhallerne vil kunne afhjælpe problemerne med vand i og mellem hallerne.

GN mener, det skal være obligatorisk at have tagrender på minkfarmene. Både af hensyn til at undgå sammenblanding af gødning og regnvand, samt bedre mulighed for renholdelse.

GN ønsker en præcisering af undtagelsen vedr. afstandskravet til dræn mellem hallerne. Foreningen ønsker indført, at formålet med dræne er at opsamle forurenede spildevand/regnvand (§ 6, stk. 5)

L&F ønsker en præcisering af, hvad der menes med dræn eller faskiner ”i tilknytning til pelsdyrhaller”, så det tydeligt fremgår, at § 37, stk. 4, ikke gælder dræn eller faskiner, der ikke vil modtage vand fra pelsdyrhaller i nævneværdigt omfang.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Til GN's ønske om at det skal præciseres, hvilke staldsystemer, hvor der skal føres afløb i tætte rør, bemærker Miljøstyrelsen, at ”Afløb fra stalde...” er også bunde i minkhaller (gødningsrender), så det er overflødigt at nævne det her. GN's bemærkning vil blive iagttaget ved arbejdet med den nye vejledning.

Til GN's bemærkninger om at krav om fast bund i minkhallerne og krav om tagrender bør indføres for at imødegå, at der står vand mellem hallerne, vurderer Miljøstyrelsen, at de forbedrede sanktionsmuligheder og præcisering af forbuddet mod, at der står vand mellem og i hallerne vil afhjælpe problemet og giver samtidig den enkelte avler frihed til at løse problemet mest hensigtsmæssigt. De nye, mere tydelige formulerede regler om kommunernes muligheder for at håndhæve kravet om, at der ikke må stå vand i eller mellem hallerne vil afhjælpe problemet. Der er områder med meget sandet jord, hvor det ikke er nødvendigt med tagrender. Der vil et sådant krav være overflødigt.

Drænet mellem hallerne har til formål at holde området tørt, bl.a. for at imødegå flueopformering. Kravet om, at der kun kan dispenseres fra afstandskravet, når kommunen har givet udledningstilladelse (og i den forbindelse vurderet om det er muligt) skal sikre, at vandet udledes miljømæssigt forsvarligt.

Miljøstyrelsen bekræfter L&F i, at § 37, stk. 4 omhandler dræn og faskiner, der primært modtager vand fra pelsdyrhallers tage og nærmeste omgivelser. L&F's bemærkninger vil blive iagttaget ved arbejdet med den nye vejledning.

Høringssvarene vedrørende spildevand og dræn mellem hallerne giver ikke anledning til at ændre i bekendtgørelsen.

1.5 Håndtering af minkgødning

GN mener, at der skal være forbud mod at bryde flydelaget på gyllebeholderen, og foreslår desuden, at det regelfastsættes, at den brugte halm ikke må benyttes som flydelag, og at det generelt til stadighed skal sikres, at der ikke opstår lugtgener hos naboerne.

Dansk Pelsdyravlerforening bemærker, at det fremgår af notatet til høringen som bidrag til fortolkning af bekendtgørelsens § 22, at gylle og gødning fra gødningsrender (fortsat) kan opsamles i et mobilt køretøj, der transporterer gylle og gødning til opbevaringsbeholder. **Dansk Pelsdyravlerforening** finder, at dette evt. bør præciseres i § 22.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Det fremgår af reglerne om opbevaring af fast gødning, at halmen skal opbevares på møddingsplads eller lignende, ligesom det fremgår af de gældende flueretningslinjer, at man skal undgå at lægge fast minkgødning oven på flydelaget. Med de nye flueretningslinjer, hvor en tætsluttende overdækning af fast gødning fremhæves som vigtig, og med krav til overdækning af fast gødning (halm fra under burene er også fast gødning) på møddingspladsen, jf. bekendtgørelsens § 14, stk. 2, finder Miljøstyrelsen reglerne tilstrækkelige til, at kommunerne kan håndhæve en god håndtering af resthalmen. Reglerne om opbevaring af flydende husdyrgødning, jf. bekendtgørelsens kapitel 7, sikrer allerede, at flydelaget skal opretholdes, bortset fra i forbindelse med udbringning af gyllen. Det er ikke teknisk muligt at udbringe gyllen uden at bryde flydelaget.

Miljøstyrelsen bekræfter **Dansk Pelsdyravlerforening** i, at hensigten med § 22 er, at muligheden for at gødningen fra renderne fortsat kan opsamles i mobilt køretøj og transporteres til gyllebeholder fortsat kan finde anvendelse. Dette vil blive præciseret i vejledningen.

Høringssvarene vedrørende håndtering af minkgødning giver ikke anledning til at ændre i bekendtgørelsen.

1.6 Tilsynsinterval og sanktioner

GN mener, at tilsynsintervallerne for minkfarme skal halveres (pga. den relative lavteknologiske produktionsform), og at sanktionerne skal være større. Flere uanmeldte tilsyn. Som eksempel nævnes en umiddelbar bøde ved overproduktion på 5.000 kr. pr. moderdyr.

KL er bekymret for, om formuleringen i § 40, stk. 6, "...eller konstaterer, at nabobeboelse generes af lugt fra en pelsdyrfarm" kan skabe en forventning hos naboen om, at kommunalbestyrelsen pålægges at sanktionere minkavleren umiddelbart, hvis naboen føler sig generet af lugt.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Der er fastsat nærmere regler om tilsyn med husdyrbrug i miljøtilsynsbekendtgørelsen, der er udstedt med hjemmel i både husdyrgodkendelsesloven og miljøbeskyttelsesloven. Miljøtilsynsbekendtgørelsen indeholder bl.a. regler om tilsynsfrekvens. Dette indebærer, at alle virksomheder og husdyrbrug som minimum skal have et tilsyn enten hvert 3. eller hvert 6. år, hvor alle miljøforhold gennemgås. Derudover skal myndighederne risikovurdere alle erhvervs-mæssige husdyrbrug (og virksomheder) med henblik på at finde ud af, om det konkrete husdyrbrug har behov for flere tilsyn. En risikovurdering består af 5 parametre, hvor bl.a. regelefterlevelse indgår, og denne parameter vægter 60 % i den samlede score. Ud fra den samlede risikoscore og det samlede antal virksomheder og husdyrbrug, som kommunen fører tilsyn med fastsættes tilsynsfrekvensen. Hvilket i praksis betyder, at hvis et husdyrbrug har problemer med mange lovovertrædelser, vil det afspejles i tilsynsfrekvensen. Derfor finder Miljøstyrelsen ikke, at produktionsformen for minkfarme i forhold til andre typer husdyrbrug giver fagligt belæg for at indføre kortere intervaller, da modellen med miljørisikovurdering skal målrette tilsynsindsatsen i forhold til de enkelte husdyrbrug, der har udfordringer med at overholde love, vilkår, påbud m.v.

Langt de fleste tilsyn på miljøområdet varsles, inden de gennemføres. Hvis myndighederne skal gennem et uvarslet tilsyn, er det afgørende, om betingelserne for at komme på uvarslet tilsyn er tilstede, jf. retssikkerhedslovens § 5, stk. 4. Én af betingelserne er at "øjemedet med tilsynsbesøg ellers ville forspildes". På denne baggrund **kan** kommunen føre tilsyn uvarslet.

Spørgsmål om bødestraf, og i givet fald niveauet for bøder, i sager om overtrædelse af f.eks. husdyrgødningsbekendtgørelsen afgøres i sidste ende af domstolene. Forholdet om bødestørrelser fastsættes ikke på bekendtgørelsesniveau, hvorfor **GN's** forslag herom ikke kan inddrages i arbejdet med den nye bekendtgørelse.

I forhold til **KL's** forslag om at justere kriteriet for kommunal indgriben efter § 40, stk. 6 (og § 41, stk. 2), bemærker Miljøstyrelsen, at det ikke er hensigten med vendingen "...eller konstaterer, at nabobeboelse generes af lugt fra en pelsdyrfarm" at kommunen i en hvilken som helst situation skal reagere med påbud, når en nabo anser sig for generet. Miljøstyrelsen har derfor justeret § 40, stk. 6 (og § 41, stk. 2), således at det præciseres, at det er kommunens vurdering, hvorvidt der er lugt- eller fluegener ud over, hvad man må forvente fra den miljøgodkendte eller tilladte minkproduktion.

Høringssvarene vedrørende tilsynsintervaller og sanktioner giver i øvrigt ikke anledning til at ændre i bekendtgørelsen.

1.7 Fluer

KL udtrykker tilfredshed med præciseringer i forhold til fluehåndteringen, hvilket vil lette kommunernes tilsyns- og håndhævelsesarbejde på farmene.

GN ønsker præciseret i bekendtgørelsens § 1, stk. 3, 2. pkt., at § 41 om fluebekæmpelse også finder anvendelse på pelsdyrfarme.

GN ønsker præciseret, at også flæskeklaner skal bekæmpes, ikke alene fluer.

GN ønsker præciseret, at det er de nyeste retningslinjer for fluebekæmpelse, der finder anvendelse. Desuden bør fluer bekæmpes også uden for farmen og biologiske fluefælder skal opsættes mellem minkfarmen og naboen.

Dansk Pelsdyravlerforening mener, at bestemmelsen om fluebekæmpelse på pelsrier er overflødig, da pelsning foregår i november/december, hvor der ingen fluer er.

Miljøstyrelsens bemærkninger

GN's ønske om at præcisere i § 1, at reglerne også finder anvendelse på pelsdyrfarme er overflødig, da reglerne i bekendtgørelsen generelt omfatter hold af kødædende pelsdyr, hvilket fremgår af § 1, stk. 3, første punktum.

Flæskeklanerne er ådselædere, og trives især på minkfarme, hvor der er tørre foderrester til rådighed. Landmændene selv har en interesse i at begrænse problemet, fordi larverne gnaver i træværket især ved lægters samlingssteder for at finde et godt beskyttet sted, hvor de forvandles til voksne biller. En generel renholdelse vil hjælpe på det problem også, og de nye skærpede sanktionsmuligheder i forhold til rengøring forventes at bidrage til at afhjælpe problemet. Miljøstyrelsen mener ikke, der er belæg for særskilt at nævne flæskeklanerne i bekendtgørelsen, men at reglerne allerede skaber mulighed for at imødegå gener fra billen.

Bekendtgørelsen henviser til retningslinjer for fluebekæmpelse udarbejdet af Aarhus Universitet. Det vil altid være den nyeste, der henvises til, da den afløser tidligere udgaver – præciseringen er derfor unødvendig.

*Som svar på **Dansk pelsdyravlerforenings** høringssvar bemærker Miljøstyrelsen, at der er set flueproblemer fra pelsrier i forbindelse med minkfarmene, hvor der ikke rengøres, og der derfor sker en opformering af fluer på andre tider af året. Der er således god grund til at opretholde bestemmelsen. Selve bekæmpelsen vil oftest rent praktisk bestå i at renholde pelsrierne – så der ikke er grobund for opformering af fluer på andre tidspunkter af året.*

Indholdet af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 41 indebærer i øvrigt, at et pelseri uden dyrehold skal følge Aarhus Universitets generelle retningslinjer for fluebekæmpelse, dog tilpasset de konkrete forhold.

Høringssvarene vedrørende håndtering af fluer giver ikke anledning til at ændre i bekendtgørelsen.

1.8 Erstatning

GN ønsker indført et ekstra pkt. under straffebestemmelser, der skal inddrage straf for forvoldt skade på mennesker via økonomisk tab pga. faldende ejendomspriser for naboerne. Desuden skal naboer kunne søge og opnå erstatning for økonomisk tab, også for værdiforringelse af ejendommen. Evt. således, at ejeren af en pelsdyrfarm vil få pligt til at købe de berørte naboers ejendomme.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Begge forslag om straf og erstatning/købspligt går ud over rammerne for, hvad der med juridisk grundlag i miljøbeskyttelsesloven og husdyrgodkendelsesloven kan fastsættes som nærmere regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Spørgsmålet om evt. erstatning for økonomisk tab pga. værdiforringelse af naboejendomme til et husdyrbrug er et spørgsmål, der alene må afgøres civilretligt mellem de private parter, husdyrbruget og naboerne.

Høringssvarene angående erstatning giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.

1.9 Overgangsbestemmelser

Dansk Pelsdyravlerforening bemærker, støttet af **L&F**, at overgangsreglen i § 51, stk. 1, hvorefter eksisterende anlæg i drift senest den 31. december 2016 fortsat kan være placeret det samme sted, bør udvides til at omfatte anlæg godkendt senest den 31. december 2006 for at undgå, at eksisterende godkendelser gøres værdiløse med tilbagevirkende kraft.

L&F finder, at overgangsreglerne i § 51 og § 52, stk. 1, som retsgrundlag for uændret placering af eksisterende pelsdyrfarme og rævehaller helt bør udgå af husdyrgødningsbekendtgørelsen som overflødige, idet hovedreglerne for lokalisering i husdyrgødningsbekendtgørelsens §§ 4-6 gælder for etablering, udvidelse eller ændring af staldanlæg.

Endvidere bemærker **L&F** særskilt i forhold til § 51, stk. 3 (afstandskrav for eksisterende opsamlingsanlæg for husdyrgødning fra pelsdyr), § 51, stk. 4 (gødningsrender mindre end 28 cm bredde tilladt i eksisterende minkhaller), og § 52, stk. 1 (afstandskrav for eksisterende rævehaller), at disse regler hver især har et uacceptabelt indhold. Når et anlæg én gang er lovligt etableret, kan anlægget ikke efterfølgende gøres ulovligt, hvis anlægget af en eller anden årsag ikke overholder de oprindelige afstandskrav. Tilsvarende er det uacceptabelt, at selv den mindste ændring af en pelsdyrhal på et eller andet punkt i anlægget vil kunne udløse krav om udskiftning af et stort antal lovlige, endnu ikke nedslidte, gødningsrender.

GN mener, at reglen om at eksisterende pelsdyrfarme med lovlige men smalle gødningsrender (under 28 cm) ikke skal have lov at fortsætte, indtil anlæggene skal skiftes på grund af slid. I stedet skal der være en frist på 3 år for at få dem skiftet. **GN** bemærker desuden, at der generelt bør være kortere overgangsperioder, da minkbrug kan drives i gamle anlæg meget længere end andre husdyrbrugs anlæg. Derfor vil gamle, utidssvarende og mere forurenende farme kunne fortsætte længe.

GN mener, at husdyrgødningsbekendtgørelsens § 52, stk. 1, som er foreslåede overgangsregler for lovligt eksisterende rævehaller til og med den 31. december 2023, ikke kun skal angå "rævehaller", men "pelsdyrhaller" i bred forstand, og at der skal henvises til "lov om forbud mod hold af pelsdyr" fremfor til "lov om forbud mod hold af ræve".

Miljøstyrelsens bemærkninger

*I forhold til **GN's** forslag om en 3-årig frist for at udskifte gødningsrender med mindre end 28 cm bredde er det Miljøstyrelsens indtryk, at der er ganske få anlæg med gødningsrender under 28 cm. Disse forventes at blive udfaset over en kortere årrække, og det vil være ude af proportioner at fastsætte en nærmere tidsfrist for at udskifte render på gamle anlæg. Af samme grund finder Miljøstyrelsen ikke grund til at fastsætte kortere overgangsperioder generelt for mink end for andre husdyr, da anlæggene hen ad vejen vil moderniseres med deraf krav om tilladelse eller godkendelse.*

GN foreslår, at der i § 52, stk. 1, overgangsreglen om afstandskrav for lovligt, eksisterende rævehaller, henvises til "lov om forbud mod hold af pelsdyr" i stedet for "lov om forbud mod hold af ræve". Hertil bemærker Miljøstyrelsen, at der i en bekendtgørelse i givet fald kun kan henvises til titlen på - og anvendelsesområdet for - den formelt vedtagne lov.

*Miljøstyrelsen kan tilslutte sig **L&F**, at der ikke er behov for overgangsregler om fortsat lovlig placering af eksisterende pelsdyranlæg, herunder 5 meters afstandskrav til naboskel, og afstandskrav for lovligt, eksisterende rævehaller. I*

forhold til udkastet til bekendtgørelse i høring sammenfattes § 51, stk. 1-2, og § 52, stk. 1, i en ny bredt formuleret § 51, stk. 1, om fortsat lovlig placering af eksisterende anlæg m.v. Formuleringen "som er i drift" udgår som udtryk for, at overgangsreglen i § 51, stk. 1, omfatter eksisterende anlæg m.v., godkendt senest 31. december 2016.

Det er relevant med overgangsregler i 51, stk. 2, for afstandskrav, 50 m til nabobeboelse og 100 m til byzone m.v., for eksisterende opsamlingsanlæg for husdyrgødning fra kødædende pelsdyr. Disse afstandskrav har hidtil fremgået af Vejledning af 25. marts 2004 om pelsdyrfarme, side 3. Uden overgangsregler om dette forhold, vil der være usikkerhed om afstandskrav for eksisterende opsamlingsanlæg, der som type anlæg ikke er nævnt i pelsdyrbekendtgørelsen.

Det er også relevant med overgangsregler i § 51, stk. 3, for gødningsrender med en bredde under 28 cm i lovligt eksisterende minkhaller. Uden overgangsregler om dette forhold, gælder hovedreglerne for indretning af minkhaller m.v. med mindst 28 cm bredde gødningsrender efter § 37, stk. 2. Det bemærkes i øvrigt, at Natur- og Miljøklagenævnets praksis med krav om mindst hhv. 35 og 36 cm bredde gødningsrender i hhv. eksisterende og nye minkhaller beror på, hvad der er bedste tilgængelige teknik til at nedbringe ammoniakemission, uafhængigt af om eksisterende gødningsrender i sig selv er fysisk nedslidte.

§ 51, stk. 4 og 5, der er særlige krav til indretning og drift af eksisterende rævehaller, foreslås fortsat indplaceret som overgangsregler i sammenhæng med, at rævefarme i Danmark er under afvikling senest ved udgangen af 2023.

1.10 Diverse

Dansk Pelsdyravlerforening mener, at kravet til det maksimale proteinindhold i foderet ikke bør fastsættes som et juridisk krav i bekendtgørelsen, men alene være et BAT krav i forbindelse med miljøgodkendelser af minkfarme. Der bør i stedet være fleksibilitet i forhold til fremtidige miljøteknologiske løsninger, der kan reducere ammoniaktabet på anden vis end gennem proteinindholdet i foderet og dermed give plads til anvendelse af nye og mere proteinrige foderråvarer.

KL bemærker til § 42, stk. 4 (om proteinkrav i foderet), at minkavlere har meget lille indflydelse på indholdet af protein i foderet. **KL** foreslår det endvidere præciseret i § 43, stk. 4, at det skal bero på en forudgående ansøgning, at en kommune skal kunne tillade, at plasmacytose-inficeret resthalm kan afbrændes.

GN foreslår, at der skal være krav om id-mærkning af dyr, bl.a. også for erstatning ved forvoldt skade af undslupne dyr, regelmæssig test for MRSA og lovpligtig uddannelse af minkavlere.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Uanset om kravet til maksimalt proteinindhold i foderet skrives ind i bekendtgørelsen eller ej, er kravet allerede et juridisk bindende krav ifølge Natur- og Miljøklagenævnets faste praksis siden 2011-12. Det ses som relevant, at både kommunerne og pelsdyrfarme kan finde de relevante regler og krav ved at slå op i bekendtgørelsen frem for at skulle søge i Natur- og Miljøklagenævnets praksis.

Dertil kommer, at uanset hvilke andre teknikker til reduktion af ammoniak, der vil komme til rådighed i fremtiden, vil et højere proteinindhold i foderet resultere i højere ammoniakfordampning.

Hvis der i fremtiden fremkommer ny faglig viden, der kan give anledning til anvendelse af flere typer fodermidler vil denne nye faglige viden kunne indarbejdes i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

På baggrund af **KL's** bemærkninger om muligheden for at håndtere resthalm på plasmacytose-inficerede farme præciseres det, at den alternative håndtering

begrundet i sygdomsudbruddet først kan anvendes efter at kommunen har givet en tilladelse, på baggrund af en ansøgning herom.

GN's forslag om id-mærkning af mink i perspektiv af bevis for erstatning for skade, forvoldt af undslupne mink, om regelmæssig test (af mink) for MRSA og om lovpligtig uddannelse af minkavlere er forslag, der ikke angår regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen, men er regler på Fødevarestyrelsens område.

Høringssvarene angående disse emner giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.

Ad 2) Regler for udbringning af husdyrgødning

2.1 Genindførelse af bestemmelse om lukkeperioden for udbringning af fast husdyrgødning

BL mener det er problematisk, at den foreslåede lukkeperiode i 29 stk. 3 genindføres. Generelt ønsker foreningen en opgør med "datotyraniet" og ønsker større fleksibilitet for landmændene. Det påpeges, at det er en firkantet regel, der i samspil med andre regler fortsat gør det sværere at opretholde et fagligt godt landmandsskab. **BL** mener, at overtrædelse af reglen ikke bør gælde i en række situationer, hvor landmanden er uden skyld eller ikke med rimelighed kan gøres ansvarlig i situationer med oversvømmelser, forsumpning mv. Det er helt afgørende, at reglen ledsages af en bestemmelse, der tager højde for disse situationer, så landmanden ikke får et KO-træk, fordi der af den ene eller den anden gode grund, ikke er afgrøder om vinteren. Dette bør gøres i regi af husdyrgødningsbekendtgørelsen.

L&F mener, at der ikke er tale om "mindre justeringer" generelt da f.eks. nye datobestemte dyrkningskrav ifølge **L&F** både komplicerer regelsættet og forringer erhvervets rammevilkår. **L&F** ønsker helt overordnet, at reguleringen bevæger sig væk fra datobestemte dyrkningskrav og detailregulering til en regulering, der i højere grad baseres på godt landmandsskab.

L&F mener at den foreslåede bestemmelse i § 29, stk. 3 bør udgå, da der indføres en ny datobestemt dyrkningsrestriktion, som reelt er et forbud mod udkørsel af fast husdyrgødning fra høst til 20/10 på lerjord (jb 7-9) på arealer, hvor der året efter etableres en vårafgrøde. For de øvrige jordtyper vil der stadig være en de facto lukkeperiode for udbringning af fast husdyrgødning forud for vårsæd frem til 1/11 på grund af plantedækkebekendtgørelsens forbud mod jordbearbejdning frem til 1/11. **L&F** finder det ikke korrekt, når bestemmelsen begrundes med, at der er sket en ophævelse af dyrkningsforbuddet på visse arealer.

L&F påpeger, at de adskillige gange tidligere har peget på uhensigtsmæssigheder og en række konkrete bestemmelser i husdyrgødningsbekendtgørelsen, som ikke er blevet imødekommet. **L&F** mener endvidere at kompliceringen af regelsættet er i direkte modstrid med regeringens intentioner om regelforenklning.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen er enig i, at der på de fleste arealer er et de facto forbud af de nævnte grunde. Aftaleparterne bag landbrugspakken har i henhold til den politiske aftale aftalt følgende: "Forbud mod jordbearbejdning i visse perioder er et omkostningseffektivt virkemiddel til reduktion af kvælstofudledning, som blev indført i 2009. En række arealer er i den nuværende udformning af virkemidlet undtaget fra forbuddet mod tidlig jordbearbejdning, fx arealer udlagt med efterafgrøder, vintersæd og økologiske arealer. Aftaleparterne er enige om, at udvide undtagelsen til også at omfatte arealer, hvor der etableres roer, hvor der er tung lerjord og ved høst af majs på sandjord. Justeringen vil have effekt fra gødningsåret 2016/2017."

Ændringen betyder, at uden den foreslåede ændring i husdyrgødningsbekendtgørelsen vil det være muligt at udbringe fast gødning

efter høst f.eks. først i september, nedpløje/nedharve dette, hvorefter marken ligger urørt til næste forår. En sådan praksis vil give risiko for betydelig merudvaskning, og en sådan ændring er ikke indregnet i de miljøkonsekvensanalyser Aarhus Universitet har gennemført, og som ligger til grund for beslutningen i den politiske aftale. Miljøstyrelsen har ligeledes meddelt EU-Kommissionen i forbindelse med ophævelsen af kravet, at dette ikke havde nogen miljømæssig betydning, da jordbearbejdningsforbuddet gjorde kravet overflødigt. Når jordbearbejdningsforbuddet derfor lempes er Miljøstyrelsen derfor forpligtet til at oplyse EU kommissionen om, at der ikke længere eksisterer et forbud mod udbringning af fast gødning i efteråret forud for vårsæd medmindre det gamle krav genindføres til at sikre en tilstrækkelig implementering af nitratdirektivets art. 5, stk. 4, litra a, jf. bilag III. husdyrgødning i § 29, stk. 3.

I forhold til bemærkningerne fra **BL** skal det præciseres, at hvis der er udbragt fast husdyrgødning i efteråret og efterfølgende etableret en vintersædsafgrøde, vil det ikke blive betragtet som en overtrædelse af kravet, hvis vintersæden udvintrer pga. f.eks. oversvømmelser. Miljøstyrelsen præciserer dette i vejledningen til bekendtgørelsen.

Tilføjjelsen af den nye lukkeperiode er som beskrevet ovenfor en nødvendighed for at leve op til nitrathandlingsplanen. Til orientering har Miljø- og Fødevarerministeriet nedsat en arbejdsgruppe der arbejder på at skabe et overblik over samtlige frister på ministerområdet, for at se om der er områder, hvor antallet af frister kan lettes for erhvervet. Arbejdsgruppen har endnu ikke afleveret deres anbefalinger.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.

2.2 Ensartet fordeling af gødning

BL foreslår, at det præciseres, at der med reglen henvises til teknikken og ikke på fordelingen af næringsstofferne på arealet, således at det understreges, at almindelig udbringningsteknik er tilstrækkelig til at overholde kravet.

L&F mener, at indførelsen af bestemmelsen er overflødig i forhold til beskyttelse af miljøet. Der henvises endvidere til nitratdirektivets bilag II, A der foreskriver kodeks for godt landmandsskab og at der i den sammenhæng bør tages højde for relevansen. **L&F** er bekymret for at bestemmelsen potentielt kan medføre uretmæssige og unødvendige koblinger til krydsoverensstemmelsesområdet.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Ændringen foreslås for at sikre en tilstrækkelig implementering af nitratdirektivets bilag II, A pkt. 6. I forhold til høringssvaret fra **BL**, kan Miljøstyrelsen bekræfte at der ikke henvises til fordelingen af mængden husdyrgødning på udbringningsarealerne, men alene på teknikken til at sikre en ensartet fordeling. De udbringningsteknikker som nævnes i § 28 stk. 2, er alle tilstrækkelige til at overholde det nye krav om ensartet fordeling.

L&F nævner at Miljøstyrelsen med indførelsen af bestemmelsen ikke tager højde for det nævnte relevanskriterium. Miljøstyrelsen finder, at det er relevant at have et krav, der sikrer, at gødning fordeles jævnt over arealet. Miljøstyrelsen dog er enig med **L&F** i, at der i mange tilfælde kan være et økonomisk incitament til at fordele gødningen jævnt over arealet.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.

2.3 Krav om nedbringning af husdyrgødning inden 6 timer

L&F påpeger at der med ændringerne i KO-bekendtgørelsen pr. 1. december 2015 blev indført en lempelse i KO-kravene til udbringningsmetoder for husdyrgødning, som følge af **L&F's** påpejning af en uretmæssig kobling til KO-systemet af kravet

om nedfældning inden for 6 timer. **L&F** finder det derfor inkonsekvent og opsigtsvækkende, at der nu ifølge forslaget indsættes et krav i § 30 stk. 2, om nedbringning inden for 6 timer.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Med den foreslåede ændring indført i § 30 stk. 2, bliver en fejl rettet idet der i den eksisterende § 30 stk. 1 står ”fast og afgasset vegetabilsk biomasse”, da den korrekte sproglige formulering er ”afgasset vegetabilsk biomasse”, da der ikke nødvendigvis er tale om et ”fast” produkt. Denne sproglige ændring medfører ikke en ændret praksis af det eksisterende nedbringningskrav udover at det nye gødningsprodukt ”bundfald” også bliver omfattet af nedbringningskravet, som tidligere var en delmængde af husdyrgødningen.

Miljøstyrelsen er bekendt med, at nedbringningskravet ikke længere er omfattet af kravet om krydsoverensstemmelse i krydsoverensstemmelsesbekendtgørelsen. Formålet med nedbringningskravet er at reducere ammoniakfordampning og en større del af kvælstoffet samtidig udnyttes af afgrøden. Nedbringningskravet er et effektivt virkemiddel til ammoniakreduktion og er i øvrigt omfattet af BAT konklusionerne i det gældende BREF dokument fra 2003, hvor husdyrgødningen anbefales nedbragt 0-4 timer efter udbringning.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.

Ad 3) Bundfald i gylletank

Thisted Kommune foreslår, at det yderligere præciseres, at det ikke er tilladt at lægge bundfald i markstak. Samtidig ønskes det at udbringning af bundfald både skal følge reglerne for udbringning af fast- og flydende husdyrgødning.

KL mener, at alle udbringningskrav i § 30, stk. 2 stk. 3-6 også bør gælde for bundfald.

L&F ønsker at ændre definitionen af bundfald således at sand frasepareret bundfaldet ikke er at betragte som bundfald, mhp. genbrug i kvægstalde.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Da bundfald består af sedimenteret husdyrgødning i gylletanke har Miljøstyrelsen anlagt den betragtning, at bundfald skal håndteres efter reglerne for opbevaring og udspreddning af fast husdyrgødning. Det er ikke muligt, at udbringe bundfald med de metoder som nævnes i § 28 stk. 2, der angår flydende husdyrgødning, hvorfor udbringningsreglerne for flydende husdyrgødning ikke finder anvendelse for bundfald. Da bundfaldet er en delmængde af den flydende husdyrgødning har Miljøstyrelsen dog fastlagt, at selve udbringningstidspunktet skal følge reglerne herfor. Miljøstyrelsen er enig i, at det ikke er tilladt at lægge bundfald i markstak, som det også fremgår af bekendtgørelsesudkastet, idet det kun er tilladt at lægge komposteret dybstrøelse i markstak. For at undgå tvivl vil dette blive præciseret i vejledningen.

I forhold til bemærkningen fra **KL** er Miljøstyrelsen enig, hvilket også har været hensigten med indførelsen af bestemmelsen idet, at bundfald også betragtes som husdyrgødning. Miljøstyrelsen har i bekendtgørelsen skrevet ”bundfald” ind i definitionen af husdyrgødning, således at bundfald sidestilles med reglerne for husdyrgødning. Herefter er det således ikke relevant at nævne bundfald i § 30 stk. 1, da bundfald er en del af husdyrgødningen.

På baggrund af bemærkningen ændrer Miljøstyrelsen de relevante paragraffer.

I forhold til ønsket fra **L&F** om at ændre den foreslåede definition af bundfald, er Miljøstyrelsen ikke bekendt med den beskrevne praksis med at fraseparere sand fra bundfaldet, og genbruge sandet i kvægstalde. Miljøstyrelsen er dog

imødekomme for at se på forslaget. Såfremt **L&F** ønsker at gå videre med ændringsforslaget bedes redegjort for denne praksis og de miljømæssige konsekvenser, med henblik på, at Miljøstyrelsen kan foretage en vurdering af, om det er muligt at imødekomme forslaget i forbindelse med en senere ændring af bekendtgørelsen.

Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.

Miljøstyrelsen har endvidere ændret definitionen af bundfald, da den foreslåede formulering ikke er tilstrækkelig kontrollerbar.

Forslag som fremsendt i høring:

37) Bundfald: Bundfald sedimenteret i beholdere med flydende husdyrgødning, som ikke længere kan omrøres i beholderen ved kraftig omrøring.

Ændres til følgende:

37) Bundfald: Sedimenteret husdyrgødning i beholdere med flydende husdyrgødning, som ikke længere kan omrøres.

Ad 4) Definition af vandforsyningsanlæg

Lemvig Kommune gør opmærksom på, at ændringerne fra "vandindvindingsanlæg" til "vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning" og fra "andre vandindvindingsanlæg" til "vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning", efter kommunens opfattelse betyder, at afstanden skal udmåles fra et større område end selve vandboringen. Der henvises til, at et vandforsyningsanlæg omfatter både borer, bygninger og ledningsnet, og ikke kun boringen eller brønden.

KL kommenterer, at bekendtgørelsen ikke definerer vandforsyningsanlæg og vandindvindingsanlæg. Ifølge vejledningen til Bekendtgørelsen om vandkvalitet mv. er ledningsnettet en del af vandforsyningsanlægget. Dette betyder, at der vil være en afstand på 50 meter til et alment vandværks ledningsnet, idet ledningsnettet er en del af vandforsyningsanlægget.

L&F ønsker tydeliggjort, at der med vandforsyningsanlæg menes den egentlige brønd eller boring, således at der ikke skal overholdes en bestemt afstand til andre dele af et vandforsyningsanlæg.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Ændringen af begrebet fra "vandindvindingsanlæg" til "vandforsyningsanlæg" sker som konsekvens af en tilsvarende ændring i husdyrgodkendelsesloven, idet vandforsyningsloven er overgået til at anvende disse udtryk. Det fremgår af lobemærkningerne til ændringen af husdyrgodkendelsesloven (L 91 af 16. februar 2016), at der ikke foreslås ændringer af det materielle indhold af reglerne. Miljøstyrelsen skal derfor understrege, at der ikke foretages en udvidelse af formålet med bestemmelsen, idet der med "vandforsyningsanlæg" henvises til den geografiske placering af den enkelte vandboring.

Miljøstyrelsen vil opdatere vejledningen til bekendtgørelsen, så det fremgår tydeligt, hvad der menes med begrebet "vandforsyningsanlæg" i begge bekendtgørelser.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.

Ad 5) Øvrige forhold i husdyrgødningsbekendtgørelsen

5.1 Klare regler for opbevaring af ensilage

Thisted Kommune ønsker, at reglerne for opbevaring af ikke saftgivende ensilage i marken præciseres lignende de regler der gælder for opbevaring af kompost i markstak.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen arbejder løbende på at forbedre vejledningen på Miljøstyrelsens hjemmeside. Miljøstyrelsen planlægger ikke at ændre reglerne på baggrund af høringssvaret, men vil se på om vejledningen kan gøres mere tydelig på dette område.

Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.

5.2 Reglerne for udbringning af kartoffelfrugtvand (protamylasse)

Ikast-Brande kommune nævner at de kommuner hvori kartoffelvand udbringes, indenfor de seneste par år er omklassificeret fra affald til biprodukt. Når protamylasse er klassificeret som et biprodukt, er det ikke længere omfattet af slambekendtgørelsen, men heller ikke entydigt af husdyrgødningsbekendtgørelsens gødningsdefinitioner. Kommunen foreslår at protamylasse evt. omfattes af husdyrgødningsbekendtgørelsens regler f.eks. svarende til afgasset vegetabilsk biomasse.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Hvis en kommune vælger at omklassificere protamylasse fra at være et affaldsprodukt til et biprodukt kan Miljøstyrelsen bekræfte, at produktet hverken er omfattet af affaldsbekendtgørelsen eller af husdyrgødningsbekendtgørelsens regler. Uanset klassificeringen af protamylasse er produktet omfattet af gødskningsbekendtgørelsen, med hensyn til beregning af det totale indhold af kvælstof i gødningen. Miljøstyrelsen arbejder på at overføre reglerne for udbringning af affald fra slambekendtgørelsen til husdyrgødningsbekendtgørelsen for så vidt angår tilførsel af kvælstof og fosfor på landbrugsjord. Dette arbejde er stadig i proces, men forventes afsluttet inden årets udgang og medtaget næste gang bekendtgørelsen ændres.

Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.

5.3 Ændring af begrebet "tyrekalve" til "slagtekalve"

L&F påpeger, at gødskningsbekendtgørelsen er ændret således, at ungtyr og tyrekalv er ændret til fællesbetegnelsen slagtekalve. Fremover bliver både tyre og kvier således kaldt slagtekalve da ca. 10 pct. af de slagtede kalve er kviekalve. Med gennemførelsen af ændringen er det ikke længere nødvendigt for kontrollørerne at registrere dyrenes køn. På den baggrund ønskes "tyrekalve" ændret til "slagtekalve" i afsnit H i bilag 1.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen er opmærksom på at ungtyr og tyrekalve i den nye gødskningsbekendtgørelse bliver håndteret under fællesbetegnelsen "slagtekalve". Miljøstyrelsen er indstillet på at imødekomme forslaget på baggrund af den faglige vurdering omkring N-udskillelsen.

Miljøstyrelsen bemærker, at det ikke er muligt, at ændre ordlyden af omregningsfaktorerne i bekendtgørelsens bilag H midt inde i en planperiode. Derfor vil dette blive håndteret i Miljøstyrelsens vejledning til bekendtgørelsen, hvor Miljøstyrelsen vil vejlede om, at "hundyr", som ikke anvendes som opdræt, men anvendes som "slagtekalve", ikke umiddelbart fremgår direkte af de nævnte dyretyper i bilag 1, og at sådanne "hundyr" skal håndteres som tyrekalve og ungtyre og dermed falder ind under den fællesbetegnelse "slagtekalve" som fremgår af gødskningsbekendtgørelsen, således "slagtekalve" omfatter både "hundyr" og "tyrekalve/ungtyre".

Dyreenhederne forventes, at udgå med den kommende lovændring i forbindelse med den nye husdyr- og arealregulering, hvorefter problemstillingen ikke længere er aktuel.

5.4 Bagatelgrænser for vildt- og bi-venlige tiltag

Danmarks Jægerforbund foreslår, at der indføres en bagatelgrænse for vildt- og bi-venlige tiltag, så de kan indgå som en del af markens N-norm, uden at de skal fratrækkes ved beregning af arealets kvælstofkvote, eller bedriftens harmoniareal. Bagatelgrænsen vil være en væsentlig regelforenkling, der bidrager positivt til at forbedre og udbygge det økologiske rum i landbrugslandet.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen og NaturErhvervstyrelsen har tidligere undersøgt mulighederne for dette grundigt. Harmoniarealer er generelt defineret som arealer med en kvælstofkvote. Det er derfor tvivlsomt om EU-Kommissionen, i forhold til overholdelse af Nitratdirektivet vil kunne acceptere, at arealer, som ikke dyrkes og ikke har gødningsbehov, kan indgå i de harmoniarealer, som ligger til grund for kravet om, at der kun må udbringes 170 kg N/ha fra husdyrgødning. Der ville være en mulighed, hvis gødningen fra arealer med vildt- og bi-venlige arter kunne optages af den nærliggende afgrøde. Aarhus Universitet har tidligere vurderet, at der kun sker en effektiv gødningsoptagelse i en afstand af 0,5 meter fra afgrøden. Det vurderes derfor nødvendigt, at arealer med vildt- og bi-venlige arter indtegnes på markkort og fratrækkes harmoniarealet.

Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.

5.5 Mulighed for at dispensere for krav om gyllebarriere

KL mener, at kommunerne bør have mulighed for at dispensere fra kravet om gyllebarriere og "terrænændring". Der kan for eksempel være behov for dispensation på grund af meget vanskelige terrænforhold, eller hvis kravene konflikter med et beskyttet naturområde/vandløb.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Reglerne om gyllealmer, barrierer og terrænændringer har været gældende siden den 15. februar 2011. Det må derfor forventes, at alle eksisterende beholdere opfylder kravene herom. I forhold til nye beholdere, skal der søges en placering af disse, der muliggør overholdelse af husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om bl.a. barrierer og terrænændringer.

På baggrund af en tidligere henvendelse fra L&F med forslag om ændring af reglerne for placering af gyllebeholdere nærmere end 100 meter fra søer og vandløb, planlægger Miljøstyrelsen dog at undersøge mulighederne for en dispensationsordning efter ansøgning og konkret vurdering af kommunen. I L&F forslag beskrives en situation, hvor der ligger bygninger eller anden afskærmning mellem vandet og gyllebeholderen, som kan tilbageholde gyllen ved et evt. udslip. En sådan dispensationsordning vil dog være vanskelig at udarbejde, fordi det vil være svært at beskrive, hvilke kriterier kommunen skal give dispensationen på baggrund af.

Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen. En evt. dispensationsmulighed vil blive indarbejdet i en senere ændring af bekendtgørelsen.

Ad 6) Lovtekniske bemærkninger

BL foreslår at § 1, stk. 3 ændres til "[...]Reglerne i denne bekendtgørelse finder anvendelse[...]" eller "[...]Reglerne finder desuden anvendelse[...]" i stedet for "[...]Bekendtgørelsens regler omfatter[...]"

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen er enig i bemærkningen og ændrer den relevante paragraf.

L&F bemærker at ”eller” efter ”uge 33-35” bør erstattes af ”,” i § 17, stk. 2.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen er enig i bemærkningen og ændrer den relevante paragraf.